

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, og forskellige andre love (Mere målrettede tilbud, udvidet mulighed for samtaler over video eller telefon, forenkling af opfølgning i skærpet tilsyn m.v.)

19. oktober 2022

J.nr. 22/14505

STAR

Indledning

Som en del af udmøntningen af ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen” fra den 24. juni 2022, har et udkast til første lovforslag om mere målrettede tilbud, udvidet mulighed for samtaler over video eller telefon, forenkling af opfølgning i skærpet tilsyn m.v. været sendt i høring i perioden fra den 26. august 2022 til den 23. september 2022.

Lovforslaget udmønter elementerne i aftalen om udvidet mulighed for digitale samtaler, mere målrettede tilbud og reduktion af administrationen i kommunerne og forenklinger af administrative krav. Lovforslaget udmønter ikke elementerne i aftalen om et forenklet kontaktføreløb og lempelse af uddannelsespålægget. Disse elementer forventes at blive udmøntet i et særskilt lovforslag.

Derudover indeholder lovforslaget en række konsekvensændringer. Konkret foreslås en ændring af a-kassernes adgang til pensionsoplysninger, som i dag formidles af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til a-kasserne. På sygedagpengeområdet foreslås konsekvensændringer som følge af, at systemet for validering af atypisk sygefravær (VAS) lukker senest den 31. december 2022 samt ophævelse af regler i sygedagpengeloven, som ikke længere har indholdsmæssig betydning. Derudover foreslås en ændring af ordlyden i reglerne om ret til mentorstøtte ved udskrivning fra en psykiatrisk indlæggelse, som betyder, at retten igen bliver betinget af, at mentorstøtten gives for at fremme, at personen kan komme i beskæftigelse eller uddannelse.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Ase, BDO Danmark, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Cabi, Danmarks Frie Fagforening, Dansk handicapforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Professionshøjskoler, Data-

tilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie, Funktionærer, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen Fleksjob, Landsforeningen af førtidspensionister, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SIND og Udbetaling Danmark.

Fra de organisationer m.v., som lovforslaget har været sendt i høring hos, er der modtaget høringssvar fra følgende høringsspartner:

Ankestyrelsen, Ase, Cabi, Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Erhvervsstyrelsen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forhandlingsfællesskabet, Frie, Kommunernes Landsforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen Fleksjob, Rigsrevisionen og Rådet for Socialt Udsatte.

Heraf har Ankestyrelsen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet og Rigsrevisionen ikke haft bemærkninger til lovforslaget.

Derudover er der modtaget svar fra Aalborg Kommune, Aarhus Kommune, Akademikerne, Dansk Arbejdsgiverforening, Fagbevægelsens Hovedorganisation, HK Danmark, HK Danmarks A-kasse, HK Kommunal, Jammerbugt Kommune, Københavns Kommune, Lederne, Odense Kommune, Sammenslutningen af Unge med Handicap og Skive Kommune.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Nedenfor gennemgås de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Afsnit 1 indeholder de generelle bemærkninger samt Beskæftigelsesministeriets bemærkninger hertil. Afsnit 2 indeholder en nærmere gennemgang af hovedindholdet af de konkrete bemærkninger til lovforslaget samt Beskæftigelsesministeriets bemærkninger hertil. Beskæftigelsesministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført i kursiv. Beskæftigelsesministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringssvarene, som er sendt til Beskæftigelsesudvalget.

Bemærkninger af generel politisk karakter og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten. Det betyder også, at bemærkninger til elementerne i ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen” om et forenklet kontaktforløb og lempelse af uddannelsespålægget, som forventes at blive udmøntet i et særskilt lovforslag, ikke indgår i høringsoversigten.

Det bemærkes, at der i forhold til høringssvarene af lovforslaget af 26. august 2022 er foretaget visse redaktionelle og lovtekniske ændringer af udkastet til lovforslaget.

1. Generelle bemærkninger

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier henviser til arbejdsmarkedsparternes høringssvar. De ønsker, at det afklares og offentliggøres, hvilke elementer i lovforslaget, der er ved at blive afklaret pga. forligsbindinger i Beskæftigelsesreformen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at forligskredsene bag beskæftigelsesreformen har bakket op om elementerne i lovforslaget, foruden forslaget om at afskaffe kravet om jobcentrenes vejledning om 6 ugers jobrettet uddannelse.

Hertil bemærker Beskæftigelsesministeriet, at Venstre, Radikale Venstre og regeringen forud for udskrivelse af Folketingsvalget valgte at opsigte Aftale om reform af forlig om beskæftigelsesindsatsen fra 2014 med virkning fra efter det næste Folketingsvalg.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet ønsker, at det uddybes, hvordan reglerne om jobcentrenes vejledning af borgerne kan undersøges og nytænkes ved i højere grad at anvende digitale værktøjer.

Danske Handicaporganisationer påpeger, at tilgængeligheden af de digitale værktøjer, der anvendes af a-kassen eller jobcenteret i kommunikationen med borgerne skal være mulige at bruge, når man har et synshandicap, og der bør være fokus på at understøtte den enkelte borgers muligheder for at gøre brug af den digitale løsning, der stilles til rådighed. Endvidere påpeges potentialet i at bruge specialiseret viden i vejledningsindsatsen for at få personer med synshandicap i job.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) undersøger den vejledningsforpligtelse, som fremgår af § 35 i lov om en aktiv socialpolitik (LAS). Af denne bestemmelse fremgår det, at kommunerne skal vejlede borgeren tilstrækkeligt om sanktionsreglerne, inden der kan gives en sanktion i form af en lavere ydelse, således at borgeren kender sin pligt til at stå til rådighed og dermed kan undgå at blive berørt af sanktioner. Denne vejledningsforpligtelse betyder bl.a., at vejledningen ikke skal finde sted ved hver aktivitet, men gives på første samtale og efterfølgende hver 6. måned.

STAR undersøger, hvordan reglerne om jobcentrenes vejledning af borgerne, efter reglerne i § 35, kan nytænkes, så det i højere grad bliver muligt at anvende digitale værktøjer, ved at lave en kvalitativ erfaringsindsamling (et såkaldt "praksistjek") i udvalgte kommuner. Målgruppen for praksistjekket er aktivitetsparate og jobparate kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år.

Formålet med erfaringsindsamlingen er dels at afdække praksis og belyse udfordringer med de nuværende regler for vejledning af borgerne om rådighed og sanktioner. Dels er formålet at indsamle viden om, hvordan rammene om vejledning kan forbedres, fx ved at vejlede digitalt, så der er mere rum til at tale om konkrete job i samtalerne, og borgerens retssikkerhed sikres i forhold til potentielle sanktioner. Ankestyrelsen er også inddraget i erfaringsindsamlingen.

På baggrund af erfaringsindsamlingen, vil STAR påbegynde en proces med at vurdere bl.a., hvorvidt det er muligt for kommunerne at overholde deres vejledningspligt ved anvendelse af digitale værktøjer.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

Københavns Kommune håber, at arbejdsgruppen, der skal se på, hvordan besparelsen bedst understøttes og implementeres, resulterer i, at Beskæftigelsesministeriet konkret anviser de effektiviseringer inden for jobcenterdriften, som skal gennemføres.

Kommunernes Landsforening (KL) bemærker til aftalens element om besparelser på administrationsudgifter i jobcentrene, at KL naturligvis gerne bidrager med forslag til forenklinger på beskæftigelsesområdet. KL bemærker, at der kun kan spares, hvis der findes forenklinger, medmindre man ønsker serviceforringelser.

Beskæftigelsesministeriet forventer at inddrage KL i, hvordan kommunerne bedst muligt understøttes i implementeringen af den politisk bestemte besparelse, herunder fx med udgangspunkt i tværkommunal læring. Hertil indgår der i lovforslaget en række forenklinger i de statslige krav herunder lempelser af registreringer i Min plan og forenkling af opfølgning i skærpet tilsyn, som skal understøtte besparelsen.

HK Kommunal bemærker, for så vidt angår de administrative besparelser, at det ikke er nærmere specificeret i den politiske aftale, hvor besparelserne er tiltænkt eller hvilken vurdering, der ligger bag det samlede beløb. Hertil bemærker HK Kommunal, at de politisk vedtagne reformer i perioden fra 2011 til 2019 har medført, at flere grupper af ledige nu har et forløb i jobcentrene end tidligere, og at disse forløb er mere komplicerede. Det kræver flere medarbejderressourcer, hvilket i høj grad forklarer udviklingen i udgifter på beskæftigelsesområdet.

HK Kommunal bemærker videre, at der er omfattende dokumentations- og proceskrav, som man med fordel kunne have set nærmere på. I lovforslaget bemærkes kun mindre lettelser i disse krav, og HK Kommunal stiller derfor spørgsmålstejn ved besparelspotentialet ift. den resterende drift.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker vedrørende økonomien, at det virker uambitiøst at gennemføre en grønthøsterbesparelse på 244,2 mio. årligt fra 2024 uden at anvise, hvor besparelsen konkret kan hentes. I en tid med massiv kritik af beskæftigelsesindsatsen virker det besynderligt, at man ikke forholder sig til, hvad der skal spares på.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er positiv over for de elementer i lovforslaget, som bidrager til at reducere administration i jobcentrene, men DA finder, at lovforslaget har en for unuanceret brug af begrebet ”administration”. DA anbefaler på den baggrund, at der i lovforslagets bemærkninger sker en mere detaljeret opgørelse af, hvilke aktiviteter i jobcentret, der hører ind under de administrative udgifter.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning og bemærker, at lovforslaget udmønter dele af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", og det fremgår af pkt. 3.2. om mindre administration i jobcentrene, at det indgår i aftalen, at den kommunale serviceramme reduceres med 244,2 mio. kr. årligt fra 2024.

Beskæftigelsesministeriet kan i øvrigt henvise til lovforslagets pkt. 3.2. om mindre administration i jobcentrene.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

KL finder det ærgerligt, at partierne bag den politiske aftale ikke har brugt anledningen til en reel nytænkning og afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen, som det har været hensigten.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at de havde håbet på, at forligskredsen ville en reel nytænkning af beskæftigelsesområdet, som der er behov for. Tværtimod trækkes store beløb ud af beskæftigelsessystemet, uden at man forholder sig til, hvordan alle indsatser og ydelser spiller sammen. Forligskredsen og Folketingets politikere bør tage stilling til, hvilket beskæftigelsessystem og hvilken beskæftigelsesindsats de ønsker i fremtiden. Dansk Socialrådgiverforening foreslår med henblik på at forbedre indsatsen bl.a. en hurtigere afklaring og tværfaglig enhed uden for jobcenteret for personer med problemer ud over ledighed.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) vurderer, at lovforslaget i sin helhed bidrager til endnu en svækkelse af den aktive beskæftigelsesindsats i Danmark og dermed bidrager til, at det bliver endnu vanskeligere for virksomhederne at rekruttere de ønskede medarbejdere.

DA bemærker, at mere brug af de virksomhedsrettede tilbud efter DA's opfattelse vil kræve en mere intensiv dialog og kontakt med virksomhederne, hvis antallet af pladser skal øges. DA deler på den baggrund ikke vurderingen i lovforslaget om, at der ikke vil være forbundet økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Rådet for Socialt Udsatte er generelt bekymret for de besparelser i administration, der lægges op til i "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen". Rådet opfordrer til, at der i udmøntningen af denne del sikres, at der ikke i sidste ende skæres i tiden til borgerne.

Jammerbugt Kommune hilser forenklingerne velkomne, men vurderer stadig, at der er nogle stramme bånd lagt ned over jobcentrene, som vanskeliggør deres handlemuligheder. Samtidig oplever Jammerbugt Kommune ikke, at forenklinger tilnærmelsesvis står mål med de udgiftsreduktioner, som den finansielle del af aftalen lægger op til.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark kan generelt støtte op om de punkter i forslaget, som forenkler og indebærer administrative lettelser for jobcentrene, herunder bl.a. forenklingen af opfølgningen ved skærpet tilsyn.

Sammenslutningen af Unge Med Handicap er enige i det overordnede sigte med ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen”, og ser positivt på, at der er stort fokus på at bruge ressourcerne der, hvor de har mest effekt for borgeren.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at lovforslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning.

Beskæftigelsesministeriet bemærker i forhold til DA's bemærkning om, at de ikke deler vurderingen i lovforslaget om, at der ikke vil være forbundet økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, at Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) er enig i Beskæftigelsesministeriets vurdering om, at lovforslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele/emner

2.1. Samtaler over video eller telefon inden for de første 6 måneder

2.1.1. Jobsamtaler, rådgivningssamtaler og opfølgningssamtaler

Danske A-kasser (DAK) er tilfredse med, at de ledige fremover som udgangspunkt selv vil kunne vælge samtaleform for samtaler med jobcenteret hhv. a-kassen efter, at den første samtale dér er holdt. DAK er også tilfredse med, at den første samtale i hhv. a-kassen/jobcenteret fortsat skal holdes med de ledige ved fremmøde.

DAK ser gerne, at det i lovforslaget kort beskrives, hvordan man vil ændre de administrative regler for forsøgs-a-kassernes afholdelse af samtaler og den lediges valg af samtaleform. DAK bemærker, at forsøgs-a-kasserne i 2023 både vil skulle holde den første a-kassesamtale (cv-samtalen) og den første jobcenter-samtale (jobsamtalen). Begge samtaler skal ifølge lovforslaget holdes ved fremmøde. DAK går ud fra, at det kun er den første samtale i forsøgs-a-kassen, der skal holdes ved fremmøde, og at den ledige således for de efterfølgende samtaler, hvoraf én er en (kombineret) første jobsamtale, selv kan vælge formen.

Jammerbugt Kommune finder forslaget om at udvide borgerens mulighed for samtaler over telefon eller video positivt, men bemærker, at det er uklart, hvilken første fysiske samtale, der skal afholdes ved personligt fremmøde og spørger, om det er første samtale hos a-kassen, jobcenteret eller begge aktører.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen”, at aftalekredsen er enige om, at ledige – også i starten af ledighedsperioden – som udgangspunkt skal have mulighed for at vælge, om samtaler med jobcenter og a-kasse skal afholdes ved personligt fremmøde, ved

personligt digitalt fremmøde eller telefonisk. Jobcenter og a-kasse kan ændre samtaleformen fra personligt digitalt fremmøde eller telefonisk til personligt fremmøde, såfremt de vurderer, at der er behov for det. Den første samtale skal fortsat afholdes fysisk for alle målgrupper.

Det foreslås i lovforslaget, at den første jobsamtale holdes ved personligt fremmøde, og herefter vælger personen, om en jobsamtale skal holdes ved personligt fremmøde, telefonisk eller ved personligt digitalt fremmøde, jf. forslaget til § 33, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB). Endvidere vil der med hjemmel i § 62, stk. 10, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. blive fastsat regler om, at et ledigt medlem som udgangspunkt selv vil kunne vælge, om rådgighedssamtaler og øvrige samtaler med a-kassen skal holdes ved personligt fremmøde, telefonisk eller ved personligt digitalt fremmøde. De gældende regler om den første samtale med a-kassen – dvs. cv-samtalen – ændres ikke med lovforslaget. Cv-samtalen holdes dermed fortsat ved personligt fremmøde.

Det betyder, at for dagpengemodtagere vil både den første samtale med a-kassen (cv-samtalen) og den første jobsamtale med jobcenteret skulle holdes ved personligt fremmøde, og dagpengemodtagere vil som den eneste målgruppe have krav om to samtaler ved personligt fremmøde. Ved personligt fremmøde forstås, at samtalen skal holdes ved, at personen møder fysisk frem til et møde med en ansat fra jobcenteret eller a-kassen.

Det er Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at det for dagpengemodtagere forudsættes, at kun én samtale hos hver aktør – hhv. jobcenteret og a-kassen – skal afholdes ved personligt fremmøde. Beskæftigelsesministeriet forventer at ændre reglerne i bekendtgørelse nr. 1370 af 18. september 2020 om forsøg med mere ansvar til arbejdsløsheds-kasser, så der er klarhed om samspillet mellem reglerne i bekendtgørelsen og de foreslåede regler i lovforslaget.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

DAK ser gerne en præcisering af, at jobcenterets ændring af valg af samtaleform skal være konkret begrundet og bemærker, at en ændring af valg af samtaleform således ikke må være begrundet i, at det enkelte jobcenter ønsker at ”vende ledige i døren” eller sætte særligt ind over for visse grupper af ledige, fx alle ledige 50+ mv. Er der tvivl om rådgighed for dagpengemodtagere, skal der ske underretning af a-kassen. Tvivl om rådgighed må ikke bunde alene i den lediges valg af samtaleform.

KL er meget tilfredse med, at kommunerne med forslaget får bedre mulighed for at benytte den kontaktform, som passer til den enkelte bedst og bemærker, at selv om fysiske samtale også fremover forventes at være et vigtigt redskab for dialogen mellem borgere og sagsbehandlere, så vil det betyde bedre muligheder for at udnytte digitale redskaber.

HK Kommunal bifalder forslaget om at benytte virtuelle samtaler og henviser i den forbindelse særligt til erfaringer fra perioden med covid-19 og bemærker videre, at

især borgere med angstdiagnoser og PTSD oplevede virtuelle samtaler som mindre angstprovokerende, hvorfor effekten af samtalerne var tilsvarende bedre.

HK Kommunal bemærker dog, at virtuelle samtaler ikke fungerer lige godt for alle borgergrupper, hvorfor det er ærgerligt, at man indfører muligheden som led i en besparelse. Det vil, alt andet lige, gøre faren for, at kommunerne også vurderer ud fra økonomiske hensyn, større, og dermed udfordres den faglige vurdering, der bør være afgørende for valget af samtaleform.

Københavns Kommune bemærker, at det bør være muligt for jobcenteret ud fra en individuel og konkret vurdering at beslutte, at en telefonisk samtale skal afholdes ved digitalt fremmøde.

Odense Kommune fremhæver, at det er rigtig godt med fuld frihed til at planlægge en faglig indsats og kontaktføløbet og vurderer, at langt de fleste aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og personer i ressourceforløb vil have størst gavn af samtaler med fysisk fremmøde, men hilser muligheden meget velkommen.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) er enige i, at telefoniske og digitale samtaler for nogle målgrupper formentlig ikke har lige så stor effekt som personlige samtaler.

Dansk Socialrådgiverforening er enig i forslaget om at udvide muligheden for andre samtaleformer, og støtter samtidig forslaget om at lade den første samtale foregå ved personligt fremmøde.

Dansk Socialrådgiverforening vurderer dog, at borgere omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven, personer i jobafklaringsforløb, personer i ressourceforløb, ledighedsydelsesmodtagere, revalidender og førtidspensionister efter en faglig vurdering skal have samme mulighed. Herudover skal det stå klart, at kommunen er forpligtet til at arrangere digitale samtaler således, at borgerne fortsat altid har mulighed for at inddrage bisidder eller partsrepræsentant.

Aalborg Kommune har set frem til muligheden for digitale og telefoniske samtaler siden covid-19, og har ligeledes før covid-19 haft gode erfaringer med formen på jobsamtaler, samtaler i rehabiliteringsteamet m.m. som led i frikommuneforsøg, men er ikke enige i de økonomiske beregninger, der ligger til grund for lovforslaget.

Lederne finder forslaget om at udvide mulighederne for at afholde samtaler digitalt til de første 6 måneders ledighed positivt og henviser i den forbindelse særligt til de gode erfaringer under covid-19 nedlukningerne.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", at jobcentre og a-kasser under suspensionen af beskæftigelsesindsatsen, der fulgte af covid-19, har afholdt en stor del af deres samtaler med personligt digitalt fremmøde (video) og telefonisk. Det har der været stor tilfredshed med blandt borgere og medarbejdere i jobcentre og a-kasser. Med 'Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen' fik ledige derfor efter seks

måneders ledighed som udgangspunkt mulighed for at vælge, hvilken form deres samtale skal have.

For så vidt angår jobsamtaler, foreslås det i lovforslaget, at personen efter den første jobsamtale vælger, om en jobsamtale skal holdes ved personligt fremmøde, telefonisk eller ved personligt digitalt fremmøde (video), jf. forslaget til § 33, stk. 1, i LAB.

Bestemmelsen omhandler jobsamtaler for dagpengemodtagere, kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, overgangsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven, personer i jobafklaringsforløb, personer i ressourceforløb, ledighedsydelsesmodtagere, revalidender og førtidspensionister.

Det fremgår af lovforslaget, at jobcenteret ud fra en konkret vurdering dog kan beslutte at ændre personens ønskede samtaleform fra telefonisk eller video til personligt fremmøde, såfremt jobcenteret vurderer, at der er behov for det, jf. § 33, stk. 2, 1. pkt., i LAB.

Det kan fx være i tilfælde, hvor jobcenteret vurderer, at der er behov for personligt fremmøde, hvis det vurderes hensigtsmæssigt for, at personen kan vejledes på bedste vis, og man i dialog kan drøfte og planlægge den videre indsats, herunder hvis der skal igangsættes længerevarende uddannelses- eller aktiveringsforløb. Det kan også være i tilfælde, hvor der er tvivl, om personen står til rådighed. For så vidt angår sygemeldte, vil det også kunne være i tilfælde, hvor der er tale om en sygemeldt med komplekse problemstillinger, eller hvis der er tvivl om personens uarbejdsdygtighed.

Til HK Kommunal's bemærkninger om, at den faglige vurdering udfordres, er det Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at der således er klare faglige kriterier for valget af samtaleform.

Beskæftigelsesministeriet er enig i DAK's bemærkning om, at jobcenteret efter de gældende regler underretter personens a-kasse, såfremt der i øvrigt er tvivl om dagpengemodtageres rådighed, jf. § 153 i bekendtgørelse nr. 2636 af 28. december 2021 om en aktiv beskæftigelsesindsats (BAB).

I forhold til Københavns Kommunes bemærkning om, at det bør være muligt for jobcenteret ud fra en individuel og konkret vurdering at beslutte, at en telefonisk samtale skal afholdes ved digitalt fremmøde, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at forslaget ligger uden for "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", som lovforslaget udmønter. Jobcenteret kan dog ud fra en konkret vurdering beslutte at ændre personens ønskede samtaleform fra telefonisk eller video til personligt fremmøde, såfremt jobcenteret vurderer, at der er behov for det, jf. også ovenfor.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

DAK efterspørger, hvordan den ledige vil kunne vælge samtaleform, når jobsamtalen ikke selvbookes, men indkaldes, og at valgfriheden understøttes systemmæssigt, så det bliver muligt for a-kasserne at komme med til de samtaler, der skal afholdes

med de ledige, uanset valg af samtaleform. DAK går gerne i dialog med STAR herom.

Aalborg Kommune bemærker, at personens ret til – som hovedregel – at bestemme formen på jobsamtaler, hvor også a-kassen deltager, i praksis vil være vanskeligt, da jobcentret skal vejlede de ledige om, at de næste gang skal booke en fællessamtale med a-kassen. Der er en risiko for, at den ledige ikke husker dette, hvormed det kan blive svært at overholde rettidigheden på disse fællessamtaler, da jobcentret først vil opdage ved næstkommende samtale, at borger i forbindelse med selvbooking ikke har fået inviteret a-kassen med til samtalen.

Aalborg Kommune bemærker, at en løsning kan være, at jobcenterrådgiveren spørger den ledige, hvilken samtaleform personen ønsker, hvorefter jobcenterrådgiveren indkalder til fællessamtale med den ønskede samtaleform. Hertil bemærker Aalborg Kommune, at deres erfaring med telefoniske fælles samtaler med a-kassen er, at de ikke skaber den samme værdi som samtaler afholdt som personligt digitalt fremmøde eller personligt fremmøde.

Odense Kommune anbefaler i forhold til fælles samtaler med a-kasser, at jobcenteret får mulighed for at beslutte, at a-kasserne skal møde fysisk i sager, hvor jobcenteret har vurderet, at den ledige skal deltage fysisk, hvilket ofte vil være tilfældet i sager, hvor der er behov for fælles fodslag, og hvor der skal laves en helt ny plan og retning for borgeren.

Aarhus Kommune retter opmærksomheden på, at visse borgeres ret til selvbooking udfordres af behov for sprog- eller tegnsprogstolke, som skal rekvireres af jobcenteret. Borgeren bliver i disse situationer reelt forhindret i at selvbooke, da jobcenteret skal have mulighed for at rekvirere en tolk til mødet. Aarhus bemærker, at punktet noteres til orientering for at gøre STAR opmærksom på problematikken.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning og bemærker, at de gældende regler om selvbooking i kapitel 7 i LAB ikke ændres med lovforslaget.

Dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet, åbenlyst uddannelsesparate samt personer i jobafklaringsforløb skal efter de gældende regler selv booke jobsamtaler digitalt, jf. § 34, stk. 1, i LAB. Endvidere skal aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet, uddannelsesparate bortset fra åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet, personer i ressourceforløb, fleksjobvisiterede, som modtager ledighedsydelse samt revalidender også selv booke jobsamtaler digitalt, jf. § 34, stk. 3, i LAB. Jobcenteret indkalder dagpengemodtagere til jobsamtaler, hvor a-kassen skal deltage, dvs. de fælles jobsamtaler inden for de første 6 måneders ledighed og den fælles jobsamtale om en obligatorisk intensiveret indsats, senest når personen har været ledig i 16 måneder, jf. §§ 31, stk. 2, og § 32, stk. 2, i LAB.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget pkt. 3.6. om implementeringskonsekvenser for det offentlige er ændret i forhold til udkastet til lovforslaget, som blev sendt i ekstern høring, således, at det fremgår, at it-systemerne er opgraderet i september 2022. Med lovforslaget vil kommunerne og a-kasser skulle foretage mindre ændringer i egne it-systemer for at understøtte, at borgerne med mindre end 6 måneders ledighed ved den enkelte selvbooking af en samtale aktivt kan vælge, om der inden for jobcenterets aktuelle ledige mødetilbud ønskes en samtale ved personligt fremmøde, personligt digitalt fremmøde eller telefonisk.

Til Odense Kommunes anbefaling i forhold til fælles samtaler med a-kasser om, at jobcenteret får mulighed for at beslutte, at a-kasserne skal møde fysisk i sager, hvor jobcenteret har vurderet, at den ledige skal deltage fysisk, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at dette ligger uden for "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", som lovforslaget udmønter.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) finder det positivt, at der i endnu højere grad åbnes op for telefoniske og digitale samtaler. Udgangspunktet om valgfrihed i forhold til samtaleformen efter første samtale ses at bidrage til dagsordenen om værdighed i sagsbehandlingen. FSD bemærker dog, at der kan forventes merudgifter.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) vurderer, at forslaget om at udvide adgangen til digitale samtaler ikke giver mening, når det det koster arbejdspladser. Initiativet reducerer beskæftigelsen med 215 fuldtidspersoner varigt og skønnes at medføre offentlige merudgifter på omkring 20 mio. kr.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

HK Danmarks A-kasse støtter fuldt ud forslaget om at tilbyde medlemmer en frivillig samtaleform, men er også af den opfattelse, at det fortsat bør være en mulighed at tilbyde medlemmer i tilbud kontakt via brev, som i dag foregår digitalt. Det kan af praktiske og logistiske årsager være en udfordring at holde samtaler med medlemmet fysisk, via video eller telefon, mens medlemmet befinder sig på en arbejdsplads eller sidder i undervisning. Her vil samtaler via brev som en valgmulighed bidrage til at gøre kontakten mere fleksibel.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det foreslås i lovforslaget, at der vil kunne holdes samtaler telefonisk eller ved personligt digitalt fremmøde, og at der dermed ikke længere vil være mulighed for at holde samtaler ved brev, hvis man deltager i aktive tilbud, og at dette kan tilrettelægges, så det er muligt for personen at deltage.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.1.1.1. Jobsamtaler

KL bemærker, at hvis samtalerne skal have endnu større værdi for både borger og sagsbehandlere, vil et naturligt næste skridt være at fjerne de mange krav til indholdet af jobsamtaler, således at samtaler i højere grad får fokus på at understøtte jobsøgning frem for gennemgang af regler.

Jammerbugt Kommune hilser udvidelsen af muligheden for digitale samtaler i indsatsen velkomment og pointerer, at corona nedlukningen viste med al tydelighed, at jobcentrene sagtens kan levere professionelle jobsamtaler telefonisk/digitalt.

Jammerbugt Kommune understreger, at frikommuneforsøgene gav de nordjyske kommuner større mulighed for også at beslutte kadence, indhold m.v. hvorfor de kunne ønske, at lovforslaget gik videre.

Kristelig Fagforening (Krifa) ser positivt på forslaget om, at samtaler kan afholdes digitalt (undtagen den første samtale) og henviser i den forbindelse særligt til perioden under covid-19, hvor de havde god erfaring med digitale samtaler. Krifa spørger, om det også vil gælde for den nye sanktion efter § 42 a i bekendtgørelse om rådighed.

Ase spørger, hvorvidt det kan anses for at være inden for rammerne af de foreslåede regler, at tidspunktet for telefoniske eller digitale jobsamtaler kan aftales som et tidsrum, således at medlemmet ved en telefonisk samtale bliver ringet op fx mandag den 9. januar 2023 i tidsrummet mellem fx kl. 9.00 og 12.00. Derved sikres det, at samtalen faktisk bliver afholdt på den aftalte dag.

Akademikerne bifalder forenklingen af jobsamtalerne, bl.a. i forhold til form, og fremhæver, at det er vigtigt, at kravet om fysisk fremmøde begrænses til første møde, da det vil virke kontraproduktivt på kontaktførelsesformålet – at komme i job – at indføre flere regler om mødeformer. Akademikerne fremhæver, at den formidling, a-kasserne skal levere, skal afspejle det arbejdsmarked (brancher og profiler mv.), som de repræsenterer.

Cabi vurderer, at den digitale afholdelse af jobsamtaler potentielt kan bidrage til at etablere og vedligeholde kontakt til de grupper af borgere, som har vanskeligt ved at møde på jobcenteret.

Danske Handicaporganisationer henviser til deres medlemsorganisationers høringsvar og finder forslaget om, at jobsamtaler fremover også kan foregå digitalt positivt, da det for mange personer med handicap vil være en lettelse.

Frie foreslår, at betegnelsen ”jobsamtaler” i det forenklede kontaktførelsesløb erstattes af betegnelsen ”samtale i a-kassen” og ”samtale med jobcenteret”, da det er svært for medlemmerne at forholde sig til betegnelsen ”jobsamtale”, og det vil give en bedre forståelse af, hvem medlemmet skal til samtale med.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen”, at aftalekredsen er enige om, at ledige – også i starten af ledighedsperioden – som udgangspunkt skal have mulighed for at vælge,

om samtaler med jobcenter og a-kasse skal afholdes ved personligt fremmøde, ved personligt digitalt fremmøde eller telefonisk.

Endvidere fremgår det af aftalen, at parterne med aftalen er enige om at forenkle kontaktføreløbet for dagpengemodtagere. Fra 1. januar 2024 får a-kasserne ansvaret for kontaktføreløbet i de første tre måneder af ledighedsføreløbet, og de særlige samtaletyper forenkles, så der blot er én obligatorisk samtaletype – jobsamtaler. Antallet af samtaler for dagpengemodtagere i de første seks måneders ledighed reduceres med aftalen fra ni til seks, hvoraf a-kassen afholder de første tre samtaler i løbet af de første tre måneders fuld ledighed, og jobcentret afholder de sidste tre samtaler i løbet af de følgende tre måneder.

For så vidt angår KL's bemærkning om at fjerne de mange krav til indholdet af jobsamtaler, henviser Beskæftigelsesministeriet til de generelle bemærkninger i afsnit 1 i høringsoversigten vedrørende undersøgelsen af vejledningsforpligtelsen i § 35 i LAS.

Til Fries bemærkninger om at ændre betegnelsen "jobsamtaler", bemærker Beskæftigelsesministeriet, at samtaler i kontaktføreløbet efter de gældende regler benævnes jobsamtaler. En ændring af betegnelsen "jobsamtaler" ligger uden for "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", som lovforslaget udmønter.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.1.1.2. Opfølgningssamtaler

FH mener, at det er uhensigtsmæssigt, at man fjerner muligheden for, at opfølgningen kan ske skriftligt, da det begrænser fleksibiliteten i forhold til, hvordan kommunen kan tilrettelægge opfølgningen i samarbejde med borgeren i den konkrete sag. FH foreslår, at muligheden for skriftlig opfølgning bevares.

Forhandlingsfællesskabet undrer sig over, at der med lovforslaget lægges op til, at opfølgningen ikke længere kan ske skriftligt.

Skive Kommune mener, at muligheden for, at den første opfølgningssamtale kan ske telefonisk eller digitalt, når den sygemeldte har genoptaget arbejdet delvist, er blevet overflødig som følge af forslaget om, at den første opfølgningssamtale kan ske telefonisk eller digitalt, når den sygemeldte er i et ansættelsesforhold.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at opfølgningssamtaler ikke længere vil kunne ske skriftligt. Dette er i overensstemmelse med lovforslagets øvrige ændringer vedrørende jobsamtalernes form for de øvrige målgrupper i LAB og rådighedssamtalernes form for dagpengemodtagere. Det vil således ikke længere være muligt at holde jobsamtaler og rådighedssamtaler pr. brev, og opfølgningssamtaler for sygemeldte skriftligt.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at selvstændige erhvervsdrivende, som genoptager arbejdet delvist, ikke er i et ansættelsesforhold.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2. Mere målrettede tilbud

2.2.1. Øvrig Vejledning og Opkvalificering (ØVO) tages ud af ret og pligt tilbud

KL, FH, DAK, DS, FSD, HK D, HK K, SUMH, DHO, Cabi, Rådet for Socialt Udsatte, Københavns Kommune, Århus Kommune, Ålborg Kommune, Odense Kommune, Jammerbugt Kommune er alle som udgangspunkt negative over for at ØVO tages ud af ret og pligt tilbud i medfør af lovforslaget.

KL påpeger, at det er en forkert vej at gå, at øvrig vejledning og opkvalificering ikke længere kan gives som ret og pligt tilbud, og ikke tæller med i fokusmål.

KL finder, at det er et opgør med princippet om, at borgere skal have det tilbud, som jobcenteret - i dialog med borgeren - vurderer, bringer borgere hurtigst muligt tilbage i job, småjob eller tættere på beskæftigelse, og at det således også er et udtryk for mistillid til ledelse og medarbejdere i jobcentre.

KL finder videre, at øvrig vejledning og opkvalificering er et vigtigt redskab og dækker over en bred vifte af indsatser lige fra jobsøgningskurser til meget håndholdte forløb for udsatte og syge borgere, ofte kombineret med virksomhedsrettede tilbud. De forskelligartede indsatser og metoder afspejler, at jobcentrenes målgrupper er meget differentierede og har brug for forskellige indsatser.

KL anfører, at den aftalte besparelse på øvrig vejledning og opkvalificering på ingen måde kan forklare en så voldsom indgriben i kommunernes rammer for at levere en effektiv og individuel beskæftigelsesindsats, og at der samtidig er stor risiko for, at vi får en mindre effektiv indsats, som i sidste ende koster flere penge i form af højere udgifter til forsørgelsesydelse og lavere arbejdsudbud.

KL påpeger, at hvis mange tilbud skal ”veksles” til virksomhedspraktikker, er det en betydelig risiko for ”praktikplads-møller”, som alt for ofte ikke fører til beskæftigelse, men til nederlag og længere ledighed og det hverken er en god model for de ledige, virksomhederne eller for samfundet.

KL finder i den forbindelse, at virksomhedspraktik kun har en god effekt, hvis der er tale om et konkret match mellem borger og virksomheder ofte kombineret med tæt opfølgning og anden indsats. KL mener, at kommunerne kan få en meget stor kapacitetsudfordring, som bl.a. vil betyde behov for flere ansatte flere ansatte virksomhedskonsulenter, hvilket KL finder ikke hænger sammen med besparelsen på administration, da en stor del af udgifterne her netop går til de virksomhedskonsulenter, som i dialog med virksomheder sikrer en virksomhedsrettet indsats.

KL vil samtidig understrege, at fokus i jobcentre selvfølgelig skal være på formidling til ordinære job og ordinære timer. Det er derfor positivt, at lovforslaget understøtter fokus på småjob.

KL finder, at man i den forbindelse helt bør overveje at fjerne et minimumstimetal.

KL er også enig i, at en virksomhedsrettet indsats rettet mod konkrete jobåbninger er afgørende, men at det er KL's vurdering, at den aftalte besparelse på øvrig vejledning og opkvalificering kan realiseres på anden vis.

KL foreslår herefter helt at fjerne fokusmålet vedrørende tilbud og samtidig skærpe formålet med tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering, således at der sættes større fokus på progression mod beskæftigelse (eller ordinær uddannelse), som ifølge KL vil bidrage positivt på række områder, såsom at styrke ambitionen om forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesområdet, at styrke fokus på ordinære job og småjob, at understøtte kommunernes incitament til en effektiv beskæftigelsesindsats og dermed i højere grad forebygge langvarig offentlig forsørgelse og at sikre at tilbud og indsatser iværksættes for at bistå den enkelte borgere med at komme hurtigt tilbage i job eller tættere på. KL finder, at det samtidig vil være et endeligt opgør med, at der gives tilbud for at overholde proceskrav.

KL finder, at det centrale er at understøtte formålet med beskæftigelsesindsatsen, som er at understøtte et fleksibelt arbejdsmarked, og at der vises tillid til, at kommunerne, de ledige og medarbejderne i jobcentrene i fællesskab finder de rette løsninger.

KL ønsker, at hovedprincippet fra aftalen om en forenklet beskæftigelsesindsats, om forenklede og harmoniserede regler på tværs af målgrupper beskæftigelsesindsats, bevares, dvs. at udmøntningen ikke fører til flere proceskrav og målgruppe specifikke regler, og at der ikke indføres en ny styringsmekanisme, som forringer kommunernes rammer for en effektiv og individuel beskæftigelsesindsats, som dermed risikerer at påvirke arbejdsudbuddet negativt.

Endelig opfordrer KL til, at vi i fællesskab finder en bedre udmøntning af den aftalte besparelse, så formålet bliver opfyldt, og det samtidig går i den rigtige retning i forhold til den tiltrængte nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) bakker op om en målretning af ØVO, men er ikke enig i den valgte model. Aftalen vil ifølge FH medføre en øget brug af virksomhedsrettet aktivering på bekostning af øvrig vejledning og opkvalificering, som sandsynligvis vil øge brugen af virksomhedspraktik.

FH anerkender dog, at lovforslagets bestemmelser om at disse tilbud ikke længere skal tælle med som ret- og pligttilbud stemmer overens med aftalens intention.

FH finder det problematisk, at konsekvensen vil være mindre brug af ØVO-kurser, da det sker i en tid, hvor en konjunkturedgang på arbejdsmarkedet (og/eller udsving pga. sæson/vinter) vil medføre flere ledige, der kan have gavn af ØVO. FH finder således, at det kan have negative konsekvenser for de borgere, der har komplekse sociale problemer og ikke er i stand til at tage del i virksomhedsrettede tilbud, ordinære løntimer eller uddannelse. FH finder, at der for den målgruppe er brug for adgang til tilbud, som stiller færre krav og kan tilrettelægges fleksibelt for at afklare og udvikle arbejdsvejen.

FH finder det ligeledes problematisk, at der peges på bl.a. virksomhedspraktik som et alternativ til en jobrettet indsats. Det er vigtigt for FH at påpege, at virksomhedspraktik kun skal anvendes, når det kan øge muligheden for beskæftigelse og gerne en aftale om ordinær ansættelse i forlængelse af tilbuddet.

FH er derfor tilfredse med, at det i aftalen fremhæves, at ”Kommunerne også fremadrettet har fokus på, at virksomhedsrettede indsatser igangsættes på ordentlige vilkår, med klare jobmål for øje og under iagttagelse af de gældende regler, der skal imødegå fortrængning af ordinært ansatte”.

FH bemærker dog, at den forventede udvidelse af brugen af virksomhedspraktik med 30 procent er af så omfattende karakter, at der bør igangsættes en ”tryktest” af de nuværende værnsregler for brugen af virksomhedspraktik.

For FH er det helt afgørende, at brugen af virksomhedspraktik følges tæt, og at der sker politisk indgriben, hvis en øget brug af virksomhedspraktik sker uhensigtsmæssigt.

FH foreslår derfor, at antallet af nuværende spørgsmål som tillidsrepræsentanten skal svare på i forbindelse med den digitale godkendelsesproces for virksomhedspraktikanter udvides, således at der skal svares på, hvorvidt jobmålet med aktiveringen kan indfries på arbejdspladsen. FH foreslår i den forbindelse en opfølgning på, hvorvidt tillidsrepræsentanten involveres efter lovens hensigt, samt i hvilket omfang jobcenteret følger tillidsrepræsentantens bemærkninger.

DAK konstaterer, at der fra 1. januar 2023 ikke længere vil kunne gives tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering til ledige som ret og pligt tilbud. Det vil ifølge DAK presse jobcentre, særligt da ikke alle ledige kan få tilbud om ordinær uddannelse, og da det kan blive svært at finde virksomhedsrettede tilbud til de mange ledige, som hidtil har været i tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering.

DAK er bekymrede for, at dette pres også vil blive til et pres på de ledige for i højere grad at komme i virksomhedspraktik, selv om en praktik måske slet ikke er det rette tilbud for dem, herunder komme i en praktik uden for formålet, hvilket DAK påpeger, der er set eksempler på i praksisundersøgelser mv.

DAK vil derfor opfordre til, at man følger målretningen tæt, og sætter ind med vejledning til jobcentre om reglerne og nye praksisundersøgelser.

DAK vil samtidig gerne opfordre til, at man ser på målretningen igen, evt. ift. nogle af de grupper, som faktisk har gavn af tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering, hvis der viser sig behov for det, så i hvert fald de vil kunne få tilbuddene under ”ret og pligt”.

Dansk Socialrådgiverforening (DS)

DS konstaterer, at aftalen skal understøtte, at jobcentre bruger ressourcerne der, hvor de har størst effekt og kommer flest ledige til gavn.

DS henviser i den forbindelse til tal, der viser, at langt de fleste kontanthjælpsmodtagere har problemer ud over ledighed, og en del har været på kontanthjælp i lang tid.

DS påpeger, at der er vished for i forskningen, at denne målgruppe har behov for andet og mere end blot virksomhedsrettede tilbud og at socialrådgivernes erfaringer fra praksis viser, at målgruppen har behov for et håndholdt, koordineret og individuelt forløb, ofte med flere sideløbende indsatser, som skal give mening for den enkelte. DS finder herudover, at det er afgørende at sikre, at de kommer ud i virkeligheden og får ordinære timer.

DS finder, at det er kendetegnende for gruppen, der modtager tilbud inden for øvrig vejledning og opkvalificering, at de er udsatte borgere, der på grund af forskellige udfordringer ikke umiddelbart er klar til virksomhedspraktik.

DS finder i forlængelse heraf, at ØVO tilbud ofte gives med sigte på at forbedre borgernes almene situation, så de efter eller samtidig med indsatsen kan overskue at deltage i mere beskæftigelsesrettede forløb. DS gør opmærksom på, at vi fortsat mangler gode metoder til at måle på den enkelte borgers progression og dens årsager, men at der samtidig er viden om, at et passende antal sager hos den enkelte medarbejder, og dermed tid til at sikre en individuel, kontinuerlig og meningsfuld indsats, er en effektiv måde at få flere i arbejde på.

DS finder endelig, at forslaget, som det fremstår nu, vil bidrage til at gøre reglerne endnu mere komplekse, fordi det vil være målgruppeafhængigt, hvorvidt øvrig vejledning og opkvalificering er et ret og pligt tilbud, som tæller med i fokusrådet for indsats.

Foreningen af kommunale social-, sundheds, og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD)

FSD konstaterer, at øvrig vejledning og opkvalificering dækker over en bred vifte af afklarende og vejledende forløb, som kan være målrettet både personer tæt på og længere fra arbejdsmarkedet som fx jobsøgningskurser, arbejdsmarkedsforståelse, udviklende forløb, smertehåndtering for sygedagpengemodtagere, screening forud for opkvalificering mv.

FSD finder, at forslaget vil medføre, at mange af den brede vifte af indsatser for de omfattede målgrupper nedlægges, idet jobcentrene vil være nødt til at prioritere tilbud, som tæller som ret og pligt tilbud for at opfylde fokusrådet for aktivering. Det kan få betydning for de borgere, som er længere fra arbejdsmarkedet, og hidtil har deltaget i udviklende forløb forud for virksomhedsrettede tilbud eller uddannelse.

HK Danmark

HK Danmark finder, at brugen af virksomhedspraktik som følge af den politiske aftale vil være stigende, hvilket HK Danmark finder stærkt bekymrende, idet formålet med virksomhedspraktikker altid skal være individuelt afstemt for at sikre at den lediges behov og udbytte er i fokus. HK Danmark påpeger, at der desværre allerede

er eksempler på, at det er svært at honorere, særligt i detailbranchen, som er den branche, som har suverænt flest virksomhedspraktikker, jf. STARs opgørelser.

HK Danmark henviser til, at dette er kendt og anerkendt, hvilket HK Danmark erfarede, da en justeret vejledning blev lanceret i juni måned, som netop i formålsbestemmelsen understreger, at virksomhedspraktik skal tjene et individuelt aftalt formål, hvilket STAR kvitterede positivt for i den medfølgende pressemeddelelse.

HK Danmark ser derfor med stor bekymring på, at praktikker ventes at øges i omfang med +30%.

HK Danmark havde gerne set, at aftalen havde rummet en skærpelse af rimelighedsbestemmelserne, så antallet af personer i virksomhedspraktik skulle ses i antallet af medarbejdere på fuld tid eller på mindst 30 timer ugentligt. Ifølge HK Danmark, vil det modvirke fortrængning og samtidig betyde, at personen i virksomhedspraktik bliver en del af et egentligt kollegialt fællesskab på arbejdspladsen.

HK Danmark foreslår derfor, at der laves en opgørelse over antallet af personer i virksomhedspraktik og andre støttede ordninger, som sættes i forhold til antallet af ordinært ansatte på fuld tid/min. 30 timer ugentligt. HK Danmark anfører, at denne opgørelse ikke skal erstatte, men fungerer i tillæg til de øvrige opgørelser.

HK Danmark anfører, at en sådan opgørelse vil spille fint sammen med det aftalte og samtidig give grundlag for at monitorere omfanget af praktikkerne.

HK Danmark bemærker yderligere, at det vil være ærgerligt at brugen af kurser under ØVO begrænses som følge af aftalen. HK Danmark konstaterer, at Danmark står over for store forandringer i retning af øget digitalisering og ikke mindst ambitionerne for den grønne omstilling og finder, at det bliver afgørende med en kvalificeret arbejdsstyrke, hvorfor en udvidelse af porteføljen af kurser og målgrupper, herunder de KVVU og MVU uddannede ledige, ville være godt for Danmark.

HK Kommunal

HK Kommunal finder, at øvrig vejledning og opkvalificering ofte er forudsætningen for det virksomhedsrettede.

HK Kommunal anfører, at der ikke er tvivl om, at man bør se nærmere på udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering, men at fjerne øvrig vejledning og opkvalificering som ret og pligt tilbud af besparelseshensyn dog er den helt forkerte vej at gå.

HK Kommunal påpeger for det første, at tilbud under øvrig vejledning og opkvalificering er et af mange skridt på vejen mod job eller uddannelse for især ledige med andre udfordringer end ledighed, idet der er tale om tilbud, der netop ruster borgeren til et virksomhedsrettet tilbud efterfølgende. Ifølge HK Kommunal er det netop denne gruppe af ledige, der i skrivende stund optager langt hovedparten af ressourcerne i jobcentrene, men som man mange steder formår at rykke helt ekstraordinært gennem et langt, sejt træk og understøttet af den meget omtalte mangel på arbejdskraft.

HK Kommunal påpeger for det andet, at det kan frygtes, at kommuner, der er presset på økonomien, ikke vil gøre brug af muligheden for at supplere de virksomhedsrettede ret og pligt tilbud med øvrig vejledning og opkvalificering af økonomiske hensyn.

For det tredje påpeger HK Kommunal, at man kan være bekymret for, at man i stedet for målrettede, individuelt baserede tilbud og indsatser vil opleve en stigning i virksomhedspraktikker, der ikke munder ud i varig tilknytning til arbejdsmarkedet, men alene vil forlænge ledighedsperioden for borgerne.

Endelig er HK Kommunal bekymret for konsekvenserne, når de foreslåede ændringer indføres som led i en bunden besparelse og anfører, at fjernelsen af øvrig vejledning og opkvalificering som et ret og pligt -tilbud fratager borgere og medarbejdere et værdifuldt værktøj fra værktøjskassen. HK Kommunal er bekymret for, at man fra politisk side overvurderer styrken i de virksomhedsrettede tilbud og undervurderer kompleksiteten i de borgersager, der arbejdes med på jobcentrene.

HK Kommunal henviser derfor til siden <https://www.hk.dk/1000historier>, der sag for sag viser, hvor udfordrede nogle af de ledige er, og hvilke tilbud og indsatser, der kan hjælpe.

Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH)

SUMH finder, at målrettet tilbud skal være en mulighed for borgere med handicap. Trods en grundlæggende positiv aftale, rejser SUMH en bekymring angående den ændring, som aftalen ligger op til ift. brugen af tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering.

SUMH er bevidste om, at der ikke foreligger evidens for, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering alene har stor effekt på afgang fra ledighed til beskæftigelse, men SUMH henviser til, at vi fra forskning ved, at de generelle jobrettede indsatser som fx virksomhedspraktik og jobsøgning har størst effekt, når de kombineres med opkvalificerings-, sociale og helbredsrettede indsatser (Virksomme elementer på vejen til job, Væksthusets Forskningscenter, 2018).

SUMH er bekymret for, at ved at fjerne tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering som et ret og pligt tilbud risikeres det, at nogle borgere kan få endnu svære ved at få en kombineret indsats, og dermed det målrettede tilbud, den enkelte har brug for.

SUMH henviser til, at man ved fra forskning på området, at ledige mennesker med handicap er utrolig afhængige af jobcenterets støtte til at træde ind på arbejdsmarkedet.

SUMH anfører, at det for mange i målgruppen er deres første go-to, når de bliver ledige til forskel fra andre uden handicap (Videncenter om handicap, dec. 2020).

SUMH påpeger derfor, at de tilbud, som ledige med handicap får i jobcentret, er utrolig væsentlige, og det er vigtigt, at de indsatser er målrettet deres konkrete behov.

SUMH bemærker i den sammenhæng, at jobcentrene i dag kun i lav grad har målrettede tilbud til ledige med handicap og henviser til, at ca. 30 pct. af jobcentrene angiver, at de har særlige vejledningssamtaler, mens endnu færre har særlige kursusforløb eller rådgivningstilbud for mennesker med handicap (Bredgaard m.fl., 2020).

SUMH oplever, at unge ledige med handicap ofte møder arbejdsmarkedet med lav selvvurdering, mangelfuldt jobrelevant netværk samt sparsomt kendskab til arbejdsmarkedet og egen arbejdsevne og kompensationsbehov, fordi de ikke har fået den samme tilknytning til arbejdsmarkedet, som andre unge uden handicap gennem fritidsjob, studiejob, ufaglært arbejde mv., og at manglende kendskab til arbejdsmarkedet og egen arbejdsevne har en negativ sammenhæng med jobsøgning og beskæftigelse.

SUMH anfører derfor, at det at modtage et målrettet forløb, der har fokus på at mestre ens funktionsnedsættelse og afklare skåne- og kompensationsbehov, kan være en vigtig indsats for at nogle målgrupper får det målrettede tilbud, de har behov for.

SUMH mener på den baggrund, at ikke nok med, at det kan være problematisk at ret og pligt til sådanne tilbud forsvinder, men at der burde være særskilt fokus på, at der skal være et krav om, at der er målrettede tilbud.

SUMH håber derfor, at aftaleparterne vil være opmærksom på de mulige konsekvenser, der kan være ved at fjerne tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering som ret og pligt tilbud og SUMH tilføjer hertil, at der bør ses nærmere på kommunernes manglende målrettede tilbud til ledige med handicap.

Danske Handicap Organisationer (DH)

DH anfører, at have visse bekymringer over, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering ikke mere skal være et ret og pligt tilbud, fordi ledige med handicap har en mere kringlet vej i job.

DH finder, at ledige med handicap har behov for en mere håndholdt indsats og intensiv vejledning om støttebehov- og muligheder. Ifølge DH risikerer ledige med handicap, at det bliver sværere at få en kombineret indsats, altså opkvalificering, vejledning kombineret med virksomhedspraktik, ordinære løntimer med videre, målrettet den enkelte lediges behov.

CABI

CABI er bekymret for forslaget om, at øvrig vejledning og opkvalificering ikke længere kan udgøre et ret og pligt tilbud for de allermest udsatte borgere. CABI henviser til et beskæftigelsesindikatorprojekt, som viser, at indsatser for nogle af de mest udsatte ledige har størst effekt, når der er tale om en kombination mellem en virksomhedsrettet indsats og anden understøttende indsats.

CABI finder, at virksomhederne kan klare mange komplicerede problematikker sammen med borgeren under forudsætning af, at borgeren kan fremmøde som aftalt og er motiveret for at være i virksomheden, men at det for nogle af de allermest udsatte borgere kan kræve et forudgående forløb, hvor der netop arbejdes med motivation,

troen på at noget kan lykkes, stabilitet osv. for at evne at indgå i en egentlig virksomhedspraktik.

CABI forudser, at kommunerne vil tøve med at anvende øvrig vejledning og opkvalificering, selv i de tilfælde, hvor det måtte være aldeles meningsfuldt og at forslaget kan få den utilsigtede konsekvens, at der etableres praktikker, som borgere og virksomheder reelt ikke får udbytte af, hvorfor det bliver en unødigt belastning for alle parter.

CABI foreslår at bevare øvrig vejledning og opkvalificering som et ret og pligt tilbud for de mest udsatte ledige, men med krav om tydelig præcisering af formålet med tilbuddet.

Rådet for Socialt Udsatte

Rådet for Socialt Udsatte understreger vigtigheden af, at virksomhedsrettede tilbud kun gives, når det giver mening for den enkelte borgers forløb. Omlægningen til flere virksomhedsrettede tilbud vil betyde et øget behov i kommunerne for at skaffe praktikpladser, hvor der før kunne gives et alternativt tilbud.

Rådet for Socialt Udsatte finder, at for nogle borgere længere fra arbejdsmarkedet vil en virksomhedsrettet indsats ikke være det rigtige og at der derfor stadig vil være behov for at kunne give alternative tilbud.

Rådet for Socialt Udsatte finder derfor, at det i denne omlægning er vigtigt at sikre, at der stadig er fokus på kvalitet og individuelle hensyn i de virksomhedsrettede tilbud, da effekten af virksomhedsrettede tilbud risikerer at mindskes, hvis fokus bliver på at opfylde et bestemt måltal for antal virksomhedsrettede tilbud, frem for på at give de tilbud, der passer bedst til borgeren.

Københavns Kommune (KK)

KK peger på en række økonomiske udfordringer i forhold til bl.a. større krav og forventninger til virksomhederne for at kunne indgå i samarbejde med jobcentrene om opkvalificering af ledige borgere, herunder ikke mindst de mest udsatte borgere.

Ifølge KK handler det bl.a. om udfordringer i forhold til den aktuelle situation med fordrevne borgere fra Ukraine, ledige borgere, der ikke i dag er vant til at oversætte deres kompetencer i forhold til virksomhedernes efterspørgsel og det at have fokus på at søge bredt, såvel fagligt som geografisk og om at imødekomme IT-kompetencer.

Ifølge KK er der indsatser, ikke mindst for udsatte borgere, der i dag ydes som øvrig vejledning og opkvalificering, som har evidens for effekt, ikke mindst når de gives i forbindelse med jobrettet indsats. Indsatser, som KK finder, fortsat bør kunne gives som ret- og pligttilbud.

KK påpeger, at lovgivningens øgede fokus på virksomhedsrettet indsats og uddannelse i forhold til indsatsen for udsatte borgere må forventes at give et stigende behov for mentorstøtte for at sikre fastholdelse m.v. af de udsatte borgere.

KK peger herefter på, at hvis de udfordringer skal kunne løses, kræver det en række nærmere præciserede lovændringer og flere ressourcer både i forhold til virksomhedsrettede tiltag som i forhold til det uddannelsesrettede arbejde.

KK bemærker, at øvrig vejledning og opkvalificering og de indsatser, der leveres under denne kategori, dækker over en meget stor mangfoldighed af forskellige indsatser og metoder, herunder samordnet og i kombination med (en eller flere) virksomhedsrettede aktiveringsindsatser og at øvrig vejlednings- og opkvalificeringsindsatser derfor ofte er en del af forudsætningen for påbegyndelse af og succesfuld gennemførelse af virksomhedsrettet aktivering, ikke mindst for udsatte ledige borgere.

KK opfordrer til, at der ses mere nuanceret på tilbud efter LAB. Ifølge KK, er der typer af tilbud, der har evidens for virkning, og som bør kunne ydes før opstart af virksomhedsrettet indsats eller parallelt med virksomhedsrettet indsats, ikke mindst i indsatsen for udsatte borgere, og som bør kunne ydes som ret og pligt.

KK peger herefter på forslag til en ny formulering af bestemmelsen om øvrig vejledning og opkvalificering, der tilgodeser ikke mindst en helhedsorienteret indsats for udsatte borgere og individuelle indsatser for jobparate ledige borgere med en kort ledighedsanciennitet.

KK påpeger, at der i forhold til meget udsatte borgere hyppigt er behov for længere varende indsatser før et virksomhedsrettet tilbud er muligt, fx på grund af misbrug, hjemløshed, kriminalitet m.v.

KK foreslår på den baggrund, at lovforslaget bliver justeret, så det fremover fortsat er muligt at give tilbud for eller parallelt med virksomhedsrettet indsats for udsatte borgere.

KK finder, at det overses med lovforslaget, at en række jobparate ledige borgere, fx inden for dagpengegruppen kan have brug for individuel støtte og sparring i forhold til både at fastholde og øge vedkommendes jobsøgningsaktiviteter, herunder at få hjælp til at oversætte deres kompetencer til det virksomhederne efterspørger og at få bredt mulighederne ud - både geografisk og fagligt.

KK bemærker, at nogle jobparate ledige borgere også skal motiveres til at se på de gode muligheder ved virksomhedsrettede aktiveringsindsatser, og at der samtidig er evidens for at individuelle møder/samtaler med et vejledende sigte har positiv effekt for beskæftigelsen for korttidsledige borgere.

KK foreslår i øvrigt, at lovforslaget bliver justeret, så det fremover bliver muligt at give individuelle vejledningsforløb, der tæller som et ret og pligt tilbud.

Århus Kommune (ÅK)

ÅK bemærker, at for nogle borgere er vejen til arbejdsmarkedet ikke så direkte og at forslaget om, at kommunerne med lovforslaget om at vejledning og opkvalificering nu ikke længere tæller som et ret og pligt tilbud, styres væk fra indsatser, der har god effekt, og som kan danne grundlag for en vellykket virksomhedsrettet indsats.

ÅK opfordrer til, at det fortsat skal være op til kommunerne, der kender både borgere og arbejdsmarked, at vurdere hvilken indsats der bedst bringer den enkelte borger i varig selvforsørgelse.

ÅK påpeger, at der med forslaget opstår et pres på virksomhederne for at stille virksomhedspraktikker til rådighed. Der bør ifølge ÅK tages højde for og hensyn til virksomhedernes indsats og ressourceforbrug ved virksomhedspraktik.

ÅK bemærker, at fokus på lønnede timer ved etablering af virksomhedspraktikker betyder, at det individuelle match mellem borger og virksomhed er afgørende, og at det kræver en stor indsats fra virksomhedskonsulenten både i forhold til det personlige match, men også i forbindelse med opfølgning på praktikken, hvor lønnede timer skal italesættes og ÅK påpeger i den forbindelse, at etablering af flere virksomhedspraktikker vil betyde større udgifter til personaleressourcer.

ÅK finder, at forslaget forringer kommunernes fleksibilitet i tilrettelæggelse af tilbud til borgerne og nævner som eksempel kombinationsforløb, hvor et tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering indeholder et mindre praktikforløb på en virksomhed.

ÅK påpeger, at sådanne forløb har en høj jobeffekt, særligt for de forsikrede ledige, og at et sådant et vigtigt værktøj i værktøjskassen bliver markant dyrere med lovforslaget og i praksis ikke muligt at anvende.

ÅK finder derfor, at det bør overvejes om tilbud, som borgeren har ret til, også kan tælle med som et ret og pligt tilbud og i opgørelsen af fokusråd og henviser bl.a. til tilbud vedrørende 6 ugers jobrettet uddannelse, mestringsforløb for sygedagpenge og danskuddannelse.

Ålborg Kommune (AAK)

AAK finder, at der pålægges jobcentrene en stor byrde i forhold til at etablere virksomhedsrettede indsatser fra 13. til 26. ledighedsuge.

AAK finder det hensigtsmæssigt, hvis læse- skrive- regnetilbud og ordblindetilbud udgår af LAB § 102, stk. 5, således at disse tilbud indgår som ret- og pligttilbud for målgruppe 6.1, 6.2 og 6.3, på linje med målgruppe 6.4 og 6.5, da AAK finder, at opkvalificering af læse- og regnefærdigheder i høj grad medvirker til, at personer kommer nærmere arbejdsmarkedet og fastholder arbejde.

Odense Kommune (OK)

OK finder det godt med fuldt fokus på den virksomhedsrettede indsats og særligt på brugen af ordinære timer som et centralt element i at opnå selvforsørgelse, da dette fokus flugter tilgangen for beskæftigelsesindsatsen i Odense Kommune.

OK finder dog, at det er uhensigtsmæssigt, at man med den nye lovgivning reelt ikke har frihed til at vælge den indsats, som man fagligt set vurderer mest effektiv i forhold til den enkelte borger, fordi et proceskrav i lovgivningen skal overholdes.

OK påpeger, at kommunen i forvejen har et stærkt økonomisk incitament til at vælge den indsats, som vurderes mest effektivt i forhold til at blive selvforsørgende.

OK har herudover en betydelig bekymring for, at kommunen reelt risikerer at blive afhængig af virksomhedernes velvillighed for at kunne overholde lovens indsatskrav, fordi det kan blive svært at overholde især indsatskravet, hvis virksomhederne begynder at afskedige medarbejdere som følge af de usikre økonomiske udsigter (inflation, energikrise mv.), da det både sætter begrænsninger i forhold til virksomhedernes velvillighed til at tage ledige borgere i virksomhedspraktik mv., samt at eventuelle nedskæringer sætter begrænsninger i forhold til rimelighedskravet og merbeskæftigelseskravet.

OK finder samtidig, at der er en risiko for, at virksomhederne mister interessen for virksomhedspraktikker/løntilskud, hvis der ikke sikres det rette match mellem virksomheden og den ledige.

Herudover finder OK, at der er en risiko for, at ledige længere væk fra arbejdsmarkedet får svært ved at komme i virksomhedspraktik, fordi ledige tættere på arbejdsmarkedet tager pladserne i stedet for.

Jammerbugt Kommune (JK)

Det er JK's faglige vurdering, at det i høj grad hæmmer Jobcentrenes handlefrihed i forhold til at vurdere og beslutte, hvilke tilbud og indsatser der giver bedst mening i forhold til den enkelte borger.

JK påpeger, at det må være rådgiver, som i forvejen har den tætte kontakt til borger, der ved bedst, ligesom der vil være borgere, langt fra arbejdsmarkedet, som fortsat har behov for vejledning og opkvalificering.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", at aftalepartierne ønsker at understøtte en omlægning af en del af indsatsen, der i dag gives som øvrig vejledning og opkvalificering.

På trods af, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering udgør størstedelen af det samlede antal tilbud og de samlede udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats, foreligger der ikke evidens for, at tilbuddene samlet set har en positiv effekt på afgangen fra ledighed til beskæftigelse.

Aftalekredsen er derfor enige om, at der stadig er et potentiale for at dreje fokus i indsatsen i retning af mere effektive redskaber. Det indgår derfor i aftalen, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering ikke skal tælle med som ret- og pligttilbud eller til opfyldelse af fokusmålet for indsatsen som led i skærpet tilsyn. Det skal bidrage til, at kommunerne i højere grad benytter andre former for tilbud, som bedre kan hjælpe de ledige tilbage i beskæftigelse, herunder virksomhedsrettede tilbud, ordinære løntimer og ordinær uddannelse.

Aftalekredsen lægger i den forbindelse vægt på, at kommunerne også fremadrettet har fokus på, at virksomhedsrettede indsatser igangsættes på ordentlige vilkår, med

klare jobmål for øje og under iagttagelse af de gældende regler, der skal imødegå fortrængning af ordinært ansatte.

Kommunerne vil fortsat kunne anvende tilbud om øvrig og vejledning og opkvalificering, hvis det vurderes at være givende for den enkeltes ledighedsforløb og tilbagevenden til beskæftigelse.

Aftalekredsen er desuden enig om, at aftalen gælder for samme målgruppe, som er omfattet af reglerne i dag, det vil sige personer, der modtager dagpenge, kontanthjælp eller overgangsydelse og ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

Initiativet gælder ikke uddannelseshjælpsmodtagere og udlændinge i program efter integrationsloven i lyset af, at disse grupper er underlagt særlige krav om kontinuerlig aktivering.

Det foreslås på baggrund af aftalen, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificeringstilbud efter § 91 i LAB ikke kan udgøre et ret- og pligttilbud efter § 102, stk. 1, i LAB til personer omfattet af § 6, nr. 1-3, i LAB.

Dermed vil jobcenteret ikke kunne give dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for integrationsprogrammet efter integrationsloven, som er i samme målgruppe som kontanthjælpsmodtagere, tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering som et ret- og pligttilbud.

Jobcenteret kan fortsat give et tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering, som personen har pligt til at deltage i.

Bemærkningerne om, at jobcentrene fortsat skal kunne give dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere øvrig vejledning og opkvalificering som ret og pligt tilbud efter § 91 i LAB ligger dermed uden for "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen".

Forslag om andre typer af uddannelsesmuligheder for modtagergrupper i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er ligeledes emner, der ligger uden for den politiske aftale.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Beskæftigelsesministeriet skal i forhold til den bredt udtalte bekymring om et ekstraordinært pres på fx virksomhedspraktikordningen bemærke, at ministeriet vil understøtte jobcentrenes fokus på ordinære løntimer og vejlede om virksomhedsrettede indsatser, så disse indsatser kan igangsættes på ordinlige vilkår, med klare jobmål for øje og under iagttagelse af de gældende regler, der skal imødegå fortrængning af ordinært ansatte. I den forbindelse vil ministeriet som følge af lovforslaget og den politiske aftale øge vejledningsindsatsen om virksomhedspraktik i kraft af en hotline om brug af virksomhedspraktik målrettet jobcentre og virksomheder samt en styrket vejledningsindsats målrettet virksomheders brug af virksomhedspraktik. Vejledningen vil fokusere på job og ordinære løntimer som udgangspunkt og ordinær uddannelse og virksomhedsrettede forløb med veldefinerede formål som alternative veje.

Beskæftigelsesministeriet vil via konkrete aktiviteter i regi af bl.a. de regionale arbejdsmarkedskontorer understøtte implementeringen af indsatsen i kommunerne, herunder i form af dataunderstøttelse, der kan anskueliggøre omfanget af den omstillingsopgave de enkelte kommuner står over for, ift. at omlægge indsatsen mod et øget jobfokus.

DA, AC og Lederne er som udgangspunkt positive over for at ØVO tages ud af ret og pligt tilbud i med før af lovforslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA)

DA støtter de elementer i lovforslaget, som tager sigte på at få nedbragt anvendelsen af øvrig vejledning og opkvalificering.

DA konstaterer, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der ikke foreligger evidens for, at tilbud, der gives som øvrig vejledning og opkvalificering, har en positiv effekt på afgang fra ledighed til beskæftigelse, og konkluderer på den baggrund, at det er sandsynligt, at der bruges penge på en indsats, der ikke virker.

Derfor finder DA, at det bør gælde for alle målgrupper for beskæftigelsesindsatsen, at tilbud som øvrig vejledning og opkvalificering ikke bør tælle med til opfyldelse af lovgivningens krav til kommunerne om at tilbyde ret og pligttilbud. DA henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at ”Initiativet gælder ikke uddannelseshjælpsmodtagere og udlændinge i program efter integrationsloven i lyset af, at disse grupper er underlagt særlige krav om kontinuerlig aktivering.”

DA anfører, at DA som udgangspunkt enig i, at det kan bidrage til at styrke beskæftigelsesindsatsen, hvis lovforslaget i praksis fører til, at kommunerne tilpasser deres redskabsanvendelse fra mindre effektive til mere effektive redskaber.

Akademikerne (AC)

AC finder det fornuftigt at styrke den konkrete virksomhedskontakt hos de ledige, bl.a. ved at indskærpe, at tilbud om vejledning og opkvalificeringstilbud ikke længere skal udgøre et ret og pligt tilbud.

AC udtrykker dog samtidig en vis bekymring for, at der grundet EU lovgivning om løntilskud mv. vil opstå ’praktikmøller’ som følge af, at tilbud kun kan være virksomhedsrettet, og da jobrotation ikke anvendes i nævneværdigt omfang for ledige akademikere.

AC påpeger derfor, at der kan være en risiko for, at ordinære jobs glider til støttede, hvilket bør være et særligt opmærksomhedspunkt i såvel tilbud som monitorering og håndhævelse.

AC finder, at for at styrke tilbuddenes kvalitet og anvendelighed bør der åbnes for virksomhedsrettede tilbud med tilknyttet kompetenceudvikling. Ifølge AC vil det bidrage til at imødekomme de stigende specialiseringskrav på arbejdsmarkedet særligt inden for digitalisering og den grønne omstilling.

Endelig anbefaler AC, at kurser på de regionale positivlister omfattes af virksomhedsrettede tilbud. Kurserne er på sin vis et virksomhedsrettet tilbud, da disse korte kurser alene gives inden for mangelområder. AC påpeger, at der er konkret sandsynlighed for, at den pågældende ledige med et sådan kursus i hånden væsentligt øger sin chance for at opnå ansættelse i en virksomhed på ordinære vilkår.

Lederne

Lederne kan ligeledes støtte, at indsatsen for at få ledige i job gøres mere målrettet, så øvrig vejledning og opkvalificering ikke kan gives som et ret og pligt tilbud til dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for integrationsprogrammet.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

For så vidt angår bekymringer for ”praktikmøller” og presset på virksomhedsrettede tilbud samt forslag om at tilknytte kompetenceudvikling, henvises til ministeriets bemærkninger ovenfor.

2.3. Forenkling af opfølgning i skærpet tilsyn

KL finder, at den foreslåede forenkling af opfølgningen i skærpet tilsyn er et lille skridt i den rigtige retning, men langt fra tilstrækkeligt. KL vurderer, at den aftalte besparelse på øvrig vejledning og opkvalificering kan realiseres på anden vis end i lovforslaget. KL foreslår helt at fjerne fokusmålet for tilbud og samtidig skærpe formålet med tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering, således at der sættes større fokus på progression mod beskæftigelse (eller ordinær uddannelse).

Jammerbugt Kommune hilser forslaget om at afskaffe kravet om en ekstern sags gennemgang for de kommuner, som kommer under skærpet tilsyn, velkomment.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er ikke en del af ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen” at fjerne fokusmålet som foreslået af KL.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

Aalborg Kommune finder det yderst problematisk, at de vejledende og opkvalificerende tilbud (§ 91) ikke længere tæller med i forhold til fokusmålet, når målet kun er nedsat til 70 pct. Kommunen vurderer, at det er urealistisk at komme op på 70 pct., når der måles på tværs af alle målgrupper, inklusiv borgere på sygedagpenge, jobafklaring og ressourceforløb.

Aarhus Kommune anfører, at forslaget om, at øvrig vejledning og opkvalificering ikke længere skal tælle med i opgørelsen af fokusmålene, forringer kommunernes fleksibilitet i tilrettelæggelse af tilbud til borgerne. Kommunen finder, at det for personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb er uhensigtsmæssigt, at tilbud efter § 91 ikke tæller med i opgørelsen af fokusmålene. Aarhus Kommune bemærker endvidere, at det bør overvejes, om tilbud, som borgeren har ret til, også kan tælle med i opgørelsen af fokusmål.

Odense Kommune finder det som udgangspunkt hensigtsmæssigt med et krav om, at 80 pct. som minimum skal have mindst ét aktivt tilbud om året. Men hvis øvrig vejledning og opkvalificering ikke fremover kommer til at indgå i opfyldelsen af fokusmålet – også selvom kravet sænkes til 70 pct. – vil det efter kommunens opfattelse medføre en mere rigid beskæftigelsesindsats.

Dansk Socialrådgiverforening ser en udfordring i at ændre den acceptable passivandel fra 20 pct. til 30 pct. Efter DS' opfattelse vil det indtil indførelsen af afklaringsretten kunne betyde, at borgere kan være passivt på kontanthjælp i en længere periode og på den måde blive fastholdt i en midlertidig ydelse.

Dansk Arbejdsgiverforening vurderer, at det vil svække beskæftigelsesindsatsen at sænke kravet i det skærpede tilsyn over for kommunerne fra en andel på 20 pct. til 30 pct., hvor kommunen kan undlade at give et aktivt tilbud inden for en periode på 12 måneder.

Københavns Kommune bifalder, at grænsen for, hvornår ordinære løntimer kan træde i stedet for et aktivt tilbud i fokusmålet for indsats i skærpet tilsyn, reduceres til 100 timer. Kommunen ser dog gerne, at grænsen helt fjernes for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere m.v. og således, at småjob og virksomhedspraktik sidestilles i forhold til fokusmålet.

Aarhus Kommune finder, at det bør overvejes, om ordinære løntimer også kan træde i stedet for et aktivt tilbud i opgørelsen af fokusmål for de forsikrede ledige. Det kan evt. være med et højere timetal end de foreslåede 100 timer om året for de øvrige målgrupper.

DA vurderer, at en svækket beskæftigelsesindsats vil blive resultatet af en reduktion i grænsen for, hvor mange ordinære løntimer, der kan indgå i at opfylde fokusmålet om aktive tilbud.

Københavns Kommune og Jammerbugt Kommune vurderer, at kravene om opfyldelse af fokusmål er uhensigtsmæssige og bør afskaffes. Københavns Kommune finder, at såfremt fokusmålene fortsætter, bør borgere i ressourceforløb samt borgere med en helhedsorienteret plan mv., jf. lov om en helhedsorienteret plan, efter Københavns Kommunes opfattelse som minimum blive undtaget.

Rådet for Socialt Udsatte foreslår, at de fokusmål, som kommunerne beskæftigelsesindsats måles på, tager udgangspunkt i kvalitet, frem for kvantitet. Målinger på, hvorvidt der gives et bestemt antal aktive tilbud, risikerer efter Rådets opfattelse at give kommunerne et uhensigtsmæssigt incitament til at sende borgere i tilbud, der ikke nødvendigvis gavner den enkelte borger, men kun har til formål at jobcenteret samlet når et fastsat måltal.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", at aftalekredsen er enige om, at tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering ikke skal tælle med til opfyldelse af fokusmålet for indsatsen som led i skærpet tilsyn for andre grupper end uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet

efter integrationsloven, og som er i samme målgruppe som uddannelseshjælpsmodtagere. Det skal bidrage til, at kommunerne i højere grad benytter andre former for aktive tilbud, som bedre kan hjælpe de ledige tilbage i beskæftigelse, herunder virksomhedsrettede tilbud, ordinære løntimer og ordinær uddannelse.

Det fremgår endvidere, at aftalekredsen er enige om, at kravet i fokusrådet for andelen af personer, der skal have modtaget mindst ét aktivt tilbud i løbet af de seneste 12 måneder, skal reduceres fra 80 pct. til 70 pct.

Det fremgår desuden, at aftalekredsen er enige om, at grænsen for, hvornår ordinære løntimer kan træde i stedet for et aktivt tilbud i fokusrådet for indsats i skærpet tilsyn, skal reduceres fra 250 til 100 timer. Det skal styrke jobcentrenes fokus på ordinære løntimer som en vej til ordinær beskæftigelse. Det fremgår endvidere, at initiativet gælder for samme målgruppe, som er omfattet af reglerne i dag.

Punkterne i "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen" om justering af fokusrådet for indsats i skærpet tilsyn skal gennemføres ved ændring af bekendtgørelse nr. 1409 af 16. december 2019 om skærpet tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats. Ændringerne af bekendtgørelsen vil blive sendt i ekstern høring forud for udstedelsen.

For så vidt angår borgere med en helhedsorienteret plan fremgår det af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", at aftalekredsen er enige om, at aftalen skal tænkes sammen med udmøntningen af aftale af 7. juni 2022 om rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer. Det fremgår af sidstnævnte aftale, at borgere, som bliver omfattet af den kommende lov om helhedsorienteret indsats (HOI-lov), ikke skal medregnes i opgørelsen af fokusråd og dermed ikke få betydning for, om kommunen bliver omfattet af skærpet tilsyn. Dette vil således blive indarbejdet i bekendtgørelsen om skærpet tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats, såfremt HOI-loven vedtages.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.4. Afskaffelse af krav om beskæftigelsesplan og resultatrevision

Dansk Socialrådgiverforening vurderer, at det er selvmodsigende på den ene side at foreslå en afskaffelse af beskæftigelsesplanen og resultatrevision i kommunerne og på den anden side fastholde, at kommuner hvert år skal beskrive, hvordan de arbejder med rådgivning og information om repatriering.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) er enig i, at det er et omfattende arbejde at udarbejde en årlig beskæftigelsesplan, men det er FSD's opfattelse, at planerne er et godt værktøj til at sætte retning for beskæftigelsesindsatsen, og der er forventning om, at der lokalpolitisk vil være ønske om bevare beskæftigelsesplanerne. Det anses derimod som unødigt administration, at der fortsat skal laves en årlig beskrivelse af repatrieringsindsatsen.

Jammerbugt Kommune bemærker, at det er fint at afskaffe kravet om, at kommunalbestyrelsen årligt skal vedtage en beskæftigelsesplan og resultatrevision, men der er ikke tale om nogen stor lettelse i forhold til administrative ressourcer. Samtidig vil

mange kommuner formentlig i en eller anden grad fastholde planen, da den indgår (eller bør indgå) i kommunernes strategiarbejde.

Lederne kan ikke støtte forslaget om, at kommunerne ikke længere har pligt til at udarbejde en årlig beskæftigelsesplan. Endvidere bemærker Lederne, at kommunen sender beskæftigelsesplanen til det regionale arbejdsmarkedsråd, så man regionalt får et overblik over tilrettelæggelsen af beskæftigelsesindsatsen i de kommuner, som det enkelte arbejdsmarkedsråd dækker, og den mulighed går tabt, hvis mange kommuner beslutter, at de ikke længere vil udarbejde en beskæftigelsesplan.

Aalborg Kommune bemærker, at den eneste administrative lettelse består i, at beskæftigelsesplanen ikke længere skal fremsendes til det lokale arbejdsmarkedskontor. Det vil fortsat være relevant/nødvendigt at lave en plan for beskæftigelsesområdet, som udgør det politisk besluttede grundlag for den kommunale beskæftigelsesindsats, hvorfor der ikke ses at være tale om en reel administrativ lettelse.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning og bemærker, at det fremgår af "Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen", at aftalekredsen er enige om at afskaffe kravet om, at kommunerne årligt skal udarbejde en beskæftigelsesplan og resultatrevision, hvilket vil indebære en administrativ lettelse for kommunerne. Kommunerne vil fortsat have mulighed for at udarbejde en beskæftigelsesplan og resultatrevision, hvis de ønsker det. Initiativet skønnes at indebære en yderligere administrativ lettelse på ca. 5 mio. kr. årligt.

Det er Beskæftigelsesministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en beskrivelse af kommunens arbejde med rådgivning og information om repatriering er gavnlig for at sikre fokus på og åbenhed om den enkelte kommunes repatrieringsindsats. Derfor foreslås det i lovforslaget, at kommunens repatrieringsindsats fortsat vil skulle prioriteres ved at fastholde kravet om, at kommunalbestyrelsen hver år skal beskrive, hvordan kommunen arbejder med rådgivning og information om repatriering efter repatrieringsloven. Det foreslås derfor, at kravet om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en beskrivelse heraf, videreføres i repatrieringsloven, uanset at beskæftigelsesplanen foreslås afskaffet. Kommunalbestyrelsen vil skulle offentliggøre beskrivelsen.

Beskæftigelsesministeren udmelder fortsat årligt i overensstemmelse med de gældende regler i § 19 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. vejledende beskæftigelsespolitiske mål for kommunernes indsats. Kommunerne vil fortsat have mulighed for at udarbejde en beskæftigelsesplan og resultatrevision, hvis kommunen vurderer, at det giver merværdi, herunder kan beskæftigelsesplanen og resultatrevisionen også fortsat tage udgangspunkt i de vejledende beskæftigelsespolitiske mål, der er udmeldt af beskæftigelsesministeren.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.6. Afskaffelse af krav om status på igangsatte indsatser og opfølgning på afsluttede indsatser i »Min Plan«

HK Danmarks A-kasse anfører, at de i dag anvender oplysningerne fra jobcentret i forbindelse med samtalerne for at få den fælles forståelse for medlemmets situation.

Der er derfor et ønske om, at oplysningerne også i fremtiden bliver registreret og placeret hensigtsmæssigt, så de bliver administrativt nemt at tilgå.

Jammerbugt Kommune finder det fantastisk, at jobcentrene selv får lov til at vurdere, da de længe har efterspurgt forenkling og mindre administration i det offentlige, og i særdeleshed i jobcentrene, hvilke de med dette forslag mener er et mindre skridt i den rigtige retning.

Dansk Socialrådgiverforening pointerer, at borgerens retssikkerhed er meget afhængig af god dokumentation, som derfor også er en væsentlig opgave for socialrådgiverne. Det står også klart, at indstilling og afgørelse i borgerens sag er meget afhængig af den foreliggende dokumentation. Dansk Socialrådgiverforening oplever, at der i dag er ekstremt høje dokumentationskrav i forhold til at kunne træffe afgørelse om fx fleksjob og førtidspension og vurderer derfor, at en besparelse i denne sammenhæng vil kunne påvirke retssikkerheden.

Dansk Socialrådgiverforening fremhæver, at »Min Plan« også er borgerens mulighed for løbende at følge sin egen ”sag”. Derfor virker det som en dårlig ide at afskaffe dette i et system, hvor der i den grad er behov for at øge tilliden.

Cabi finder forslaget bekymrende, da de ser en vedvarende udfordring i forhold til at indsamle og anvende den viden, som de forskellige tiltag med borgeren afføder. Det udfordrer tilrettelæggelsen af gode forløb, der er målrettet den progression og de udfordringer, den enkelte borger har.

Cabi anfører, at »Min Plan« trods alt er med til at sikre, at der løbende bliver taget stilling til resultaterne af det givne tilbud. Hertil er »Min Plan« også det fælles dokument, som borgeren har til rådighed for at skabe overblik og indblik i bl.a. det aftalte. Derudover bidrager »Min Plan« til systematisk indsamling og gengivelse af erhvervet viden, blandt fagligheder også ved flytning til anden kommune.

Cabi foreslår derfor at rette en ihærdig indsats for at fremme anvendelsen af den faktiske viden, der generes i borgerens forskellige forløb, således at tilbud bliver mere målrettede og meningsfulde med afsæt i borgerens nuværende formåen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det fremgår af ”Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen”, at aftalekredsen er enige om at afskaffe registreringskravet om, at sagsbehandlere skal dokumentere løbende og afsluttende status for igangsatte indsatser i »Min Plan«. I stedet skal det overlades til det enkelte jobcenter at vurdere, hvordan de bedst dokumenterer opfølgningen på de indsatser, de igangsætter for borgeren. Aftalekredsen opfordrer hertil kommunerne til at gennemgå deres egne arbejdsgange, opfølgningskrav og it-understøttelse for at frigøre tid til den enkelte borger og virksomhed.

Det foreslås i lovforslaget, at der ikke længere vil være krav om, at kommunerne skal registrere status på igangsatte indsatser og opfølgning på afsluttede indsatser i »Min Plan«. Forslaget betyder, at det i stedet vil blive overladt til det enkelte jobcenter at vurdere, hvor og hvordan de bedst dokumenterer opfølgningen på de indsatser, de igangsætter for de enkelte personer, som er omfattet af en beskæftigelsesindsats. Det

vil fortsat være muligt at dokumentere status og opfølgningen i »Min Plan«, hvor det kan indgå i referatet fra seneste afholdt jobsamtale, jf. kapitel 6 i bekendtgørelse om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet.

Forslaget skal medvirke til mindre administration i kommunerne og en forenkling af statslige krav til administration af beskæftigelsesindsatsen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker desuden, at personer der kan få en indsats efter LAB, fortsat skal have en »Min Plan« for indsatsen. Det omfatter alle målgrupper i LAB. Det er alene det indholdsmæssige krav om status på igangsatte indsatser og opfølgning på afsluttede indsatser, der afskaffes med lovforslaget, jf. § 41, stk. 2, nr. 7, i LAB. De øvrige indholdsmæssige krav til »Min Plan« vil fortsat være gældende, jf. § 41, stk. 2, nr. 1-6, i LAB.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.7. Afskaffelse af jobcentrenes vejledning om 6 ugers jobrettet uddannelse

Jammerbugt Kommune vurderer, at det er fint at afskaffe kravet om jobcentrenes vejledning om 6 ugers jobrettet uddannelse, men at der ikke vil være tale om en egentlig lettelse i forhold til administrative ressourcer, dels fordi det ikke er en stor opgave at vejlede, og dels fordi at jobcentrene formentlig alligevel vil vejlede, da tilbuddet giver god mening.

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne til efterretning.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

2.8. A-kassernes adgang til pensionsoplysninger

DAK er enige i lovforslagets § 7 om ændring af a-kassernes adgang til pensionsoplysninger i PERE, som fremadrettet vil blive udstillet via Skattestyrelsens Den Udvidet Dataudvekslingsplatform (DUPLA), og som a-kasserne selv vil kunne indhente. Dette er med til at minimere udvekslede personoplysninger – og dermed GDPR-mæssigt fornuftigt.

DAK peger på, at det kræver tilpasninger i dataindberetningen fra pensionskasserne, tilpasning af DUPLA-udstillingsmetoden og tilpasning af regler fra Skattestyrelsen. Disse tilpasninger vil ikke realistisk kunne være på plads til 1. januar 2023.

DAK opfordrer derfor til, at ikrafttræden udskydes til 1. juli 2023, alternativt at ikrafttræden fastsættes af ministeren. Det er vigtigt, at fornødne tilpasninger sker, inden ændringen træder i kraft. Ligesom det er vigtigt at sikre datakvaliteten forud for overgangen til den nye måde at få oplysningerne på. Sikring af datakvaliteten vil fx kunne ske ved, at der i perioden april-juni 2023 fortsat modtages udsendelser fra STAR, der kan bruges til at sikre, at data hentes identisk i DUPLA.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at STAR er enig i de anførte betragtninger om behovet for en senere ikrafttræden. Der er derfor i lovforslagets § 8 som nyt stk. 2,

indsat en særlig ikrafttrædelsesbestemmelse for så vidt angår lovforslagets § 7 således, at de foreslåede regler om ændring af § 74 j, stk. 4, kommer til at træde i kraft den 1. juli 2023.